

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania K. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z udziałem zainteresowanego S.

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 11 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawczyni na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. 1.800 (jeden tysiąc osiemset) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w R., powołując się na treść art. 83 ust. 1 pkt. 3, w zw. z art. 68 ust. 1 pkt. 1c, art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 18 ust. 1 i ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.), stwierdził nieważność aneksu z dnia 30 maja 2014 r. do umowy o pracę zawartej w dniu 31 grudnia 2013 r. pomiędzy K. L. a S. w części dotyczącej ustalonego wynagrodzenia w kwocie 8.000,00 zł i ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla K. L.

z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1/1 etatu u wymienionego płatnika w kwocie 2.050,32 zł.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 9 marca 2016 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustalił, że podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe K. L. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek od 1 czerwca 2014 r. jest kwota 8.000 zł.

Po rozpoznaniu apelacji organu rentowego, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 23 lutego 2017 r. zmienił wyrok Sadu pierwszej instancji o tyle, że jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczynie K. L. od dnia 1 czerwca 2014 r. przyjął kwotę 3.878 zł. W pozostałym zakresie oddalił odwołanie.

Sąd drugiej instancji, powołując się na ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego, stwierdził, że autonomia stron umowy w kształtowaniu jej postanowień podlega ochronie, jednak strony obowiązują nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także wzgląd na interes publiczny. Umowa o pracę wywołuje skutek nie tylko bezpośredni, ustalający wzajemne stosunki między pracownikiem i pracodawcą, lecz i skutek dalszy, bowiem umówione wynagrodzenie kształtuje również relację ubezpieczenia społecznego, określa wysokość składki ubezpieczeniowej i w konsekwencji prowadzi do uzyskania świadczeń na odpowiednim do niej poziomie. Podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem może stanowić wyłącznie wynagrodzenie należne, odpowiednie, rzetelne, sprawiedliwe i zachowujące cechy ekwiwalentności względem pracy. Zważywszy na okoliczności sprawy, zdaniem Sądu drugiej instancji, zawarte przez wnioskodawczynię z zainteresowanym S. porozumienie zmieniające umowę o pracę w części spornej, dotyczącej wysokości zadeklarowanego wynagrodzenia za pracę, od dnia 1 czerwca 2014 r. zmierzało do obejścia przepisów prawa w rozumieniu art. 58 k.c. (jest też sprzeczne z zasadami współżycia społecznego). Sąd tezę tę szczegółowo uargumentował odnosząc się do licznych okoliczności faktycznych.

Skargę kasacyjną wywiodła ubezpieczona, zarzuciła wyrokowi naruszenie: art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p.; art. 316 § 1 k.p.c.; art. 18 ust. 1 oraz

art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p.; art. 233 k.p.c.; art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona „z uwagi na rozbieżne orzecznictwo pomiędzy Sądem I i II instancji”. W dalszej części wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podkreśliła, że Sąd Okręgowy w T. orzekł prawidłowo, w przeciwieństwie do Sądu Apelacyjnego w R..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

Kategoria prawna, do której odwołuje się wnioskodawczyni, została wyznaczona niedookreślonym zwrotem. Powszechnie przyjmuje się, że oczywista trafności skargi kasacyjnej ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika, jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów. Zapatrywanie to powinno wystąpić już w trakcie przedsądu, czyli wstępnego badania skargi kasacyjnej, gdyż na tym etapie procedowania rolą Sadu Najwyższego nie jest szczegółowe badanie zgłoszonych podstaw zaskarżenia.

Zważywszy na wskazany wymóg, jasne staje się, że rozbieżność między orzeczeniem sądu pierwszej i drugiej instancji samoistnie nie dają podstaw do twierdzenia, że podstawy skargi kasacyjnej są oczywiście uzasadnione. Wystarczy wskazać na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego (wyroki z dnia 1 czerwca 2017 r., I UK 253/16, LEX nr 2342187; z dnia 22 stycznia 2004 r., I PK 203/03, OSNP 2004 nr 22, poz. 386, z dnia 28 marca 2002 r., I PKN 32/01, OSNP 2004 nr 5, poz. 85, z dnia 23 września 1998 r., II UKN 229/98, OSNAPIUS 1999 nr 19, poz. 627 i z dnia 14 marca 2001 r., II UKN 258/00, OSNP 2002 nr 21, poz. 527; z dnia 8 czerwca 1999 r., I PKN 96/99, OSNAPIUS 2000 nr 16, poz. 615, z dnia 19 lutego 1970 r., II PR 604/69, OSNCP 1971 nr 5, poz. 84; z dnia 15 października 1975 r., I PR 109/75, OSNCP 1076 nr 6, poz. 145; z dnia 4 sierpnia 2005 r., II UK 16/05, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 191; z dnia 9 sierpnia 2005 r., III UK 89/05, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 192 i OSP 2007 nr 4, poz. 41; z dnia 6 lutego 2006 r., III UK 156/05, LEX nr 27254; z dnia 10 marca 2008 r., III UK 98/07, LEX nr 459239;

z dnia 22 kwietnia 2008 r., II UK 215/07, LEX nr 448853; z dnia 12 lutego 2009 r., III UK 70/08, LEX nr 725061; z dnia 19 maja 2009 r., III UK 7/09, LEX nr 509047; z dnia 5 czerwca 2009 r., I UK 19/09, LEX nr 515697; z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 302/13, LEX nr 1503234; postanowienia z dnia 28 stycznia 2011 r., I UK 314/10, LEX nr 1646914; z dnia 11 września 2012 r., III UK 18/12, LEX nr 1618944; z dnia 14 września 2012 r., I UK 220/12, LEX nr 1675400; uchwała z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 1/05, OSNP 2005 nr 21, poz. 338) aby przekonać się, że kwalifikacja dokonana przez Sąd drugiej instancji mieści się w granicach zakreślonych w art. 58 § 2 i § 3 k.p. Oznacza to, że trudno twierdzić, że ocena Sądu odwoławczego jest w oczywisty sposób wadliwa (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Mając na uwadze przedstawione argumenty, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

r.g.